

**Osnovna škola Miroslava Krleže
Kaptol 16, Zagreb**

**PLAN
EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA**

Hitne službe 112

Policija 192

Vatrogasci 193

Hitna pomoć 194

Na temelju članka 55. stavka 1. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“ br. 71/14., 118/14., 94/18. i 96/18.) Školski odbor Osnovne škole Miroslava Krleža, Kaptol 16, Zagreb, na ___ sjednici održanoj dana 07.07.2023. godine, donosi

P L A N evakuacije i spašavanja

1. Opće odredbe

Ovim planom evakuacije i spašavanja (u daljnjem tekstu: Plan) utvrđuju se mjere i postupci provođenja evakuacije i spašavanja radnika, učenika i drugih osoba u slučaju nastanka izvanrednog događaja koji im može ugroziti život i zdravlje u građevini Osnovne škole Miroslava Krleža, Kaptol 16, Zagreb (u daljnjem tekstu: Škola).

Plan se sastoji od tekstualnog i grafičkog dijela.

Tekstualni dio sadrži:

- procjenu ugroženosti od iznenadnog događaja;
- evakuacijske putove, izlaze i mjesta okupljanja;
- opremu za spašavanje;
- uzbunjivanje i dojavljivanje;
- postupanje pri nastanku iznenadnih događaja;
- provedbu evakuacije i spašavanja;
- ažuriranje plana;
- završne odredbe.

Grafički dio sadrži tlocrte etaža s ucrtanim znakovima evakuacije i spašavanja.

Pojedini pojmovi koji se koriste u ovom Planu imaju sljedeće značenje:

- **evakuacija** je organizirano napuštanje radnih prostorija i prostora zbog nastupanja iznenadnog događaja;
- **spašavanje** je pružanje pomoći osobama koje same ne mogu napustiti radne prostorije i prostore;
- **iznenadni događaji** koji mogu ugroziti sigurnost i zdravlje zaposlenika su požar, eksplozija, nekontrolirano istjecanje opasnih tvari, potres i olujno nevrijeme;
- **evakuacijski put** je posebno izveden put koji vodi od bilo koje točke u građevini do vanjskog izlaza iz objekta;
- **izlaz** je dio puta za izlazak iz građevine odijeljen zidovima, konstrukcijama i izlaznim vratima koja osiguravaju izlazak na slobodan prostor izvan zgrade;
- **put udaljavanja** je put između vanjskog izlaza i mjesta okupljanja evakuiranih osoba izvan zgrade na razini tla;
- **mjesto okupljanja** je sigurno mjesto koje voditelj evakuacije i spašavanja određuje za okupljanje evakuiranih osoba na otvorenom prostoru u slučaju iznenadnog događaja u građevini.

2. Procjena ugroženosti od iznenadnog događaja

U iznenadnim okolnostima u građevini na navedenoj lokaciji Škole moguć je nastanak iznenadnih događaja i posljedica:

Iznenadni događaj	Posljedice	
	kod zatečenih osoba	na građevinama i opremi
- požar - eksplozija - istjecanje opasnih tvari - potres - olujno nevrijeme	- otežana evakuacija - panika, - ozljede, - opekline, - trovanje - gušenje - smrt	- oštećenje ili uništenje instalacija, strojeva i opreme - oštećenje ili urušavanje građevina ili dijela građevina - kvarovi na instalacijama građevine - prekid energetskih instalacija - onečišćenje okoliša

Za slučaj nastanka navedenih iznenadnih događaja i posljedica po život i zdravlje radnika i učenika potrebno je:

- osigurati stalnu prohodnost evakuacijskih putova i izlaza u siguran i slobodan prostor;
- znakovima za evakuaciju imati označene evakuacijske putove i izlaze iz zgrade;
- posjedovati potrebnu zaštitnu opremu;
- posjedovati ažuran plan evakuacije i spašavanja za slučaj iznenadnog događaja;
- imati zadužene osobe koje će provoditi evakuaciju i spašavanje;
- sve zaposlene obavijestiti o nastaloj opasnosti kojoj jesu ili bi mogli biti izloženi, kao i mjerama koje jesu ili bi trebale biti provedene;
- provesti praktične vježbe najmanje jedanput u dvije godine.

3. Evakuacijski putovi, izlazi i mjesta okupljanja

Evakuacijski putovi moraju ispunjavati slijedeće zahtjeve:

- svi putovi moraju se održavati stalno slobodnima;
- vrata na evakuacijskim putovima moraju biti u pravilu zaokretna s otvaranjem u smjeru napuštanja građevine a u radno vrijeme ne smiju biti zaključana;
- svi pristupni putovi i izlazi moraju biti vidljivo označeni odgovarajućim oznakama;
- ugrađena panik rasvjeta koja se automatski uključuje nestankom električne energije mora biti ispravna;
- projektirana širina evakuacijskih putova ne smije se tijekom održavanja i korištenja građevine ničim smanjivati.

Evakuacijski izlazi moraju ispunjavati slijedeće zahtjeve:

- svi izlazi moraju se održavati stalno slobodnima;
- svaki izlaz treba biti jasno vidljiv i označen oznakom ili natpisom;
- vrata na izlazima moraju biti u pravilu zaokretna s otvaranjem u smjeru napuštanja građevine a u radno vrijeme ne smiju biti zaključana.

Mjesta okupljanja (MO) evakuiranih i spašenih osoba izvan građevine je:

- MO 1 - slobodna površina školskog dvorišta.
- MO 2 - slobodan prostor ispred ulaza u Školu.

Voditelj evakuacije i spašavanja na licu mjesta prema potrebi može odrediti i druga mjesta okupljanja.

Nakon okupljanja zaposlenici, učenici i druge osobe moraju:

- mirno sačekati daljnja naređenja i upute;
- ne smiju stvarati naknadnu paniku;
- ne smiju se razilaziti niti se samovoljno ponašati;
- ne smiju se vraćati u građevine dok za to ne dobiju odobrenje voditelja evakuacije.

Na zbornom mjestu rukovoditelji evakuacije trebaju utvrditi jesu li svi učenici i radnici napustili objekt. Ako učenici i radnici nisu na broju, poduzeti akcije spašavanja.

Putovi evakuacije, evakuacijski izlazi i mjesta okupljanja prikazani su u grafičkim prilogima Plana.

4. Oprema za spašavanje

U slučaju iznenadnog događaja, kada se evakuacija ne može obaviti planiranim putovima, provodi se akcija spašavanja ugroženih osoba.

Popis opreme za spašavanje nalazi se u prilogu ovog Plana.

Opremu treba držati u spremištu i održavati u ispravnom stanju.

5. Dojavljivanje i uzbunjivanje

Dojavljivanje

Otkrivanje i dojavu požara i drugih poremećaja na objektu, opremi i instalacijama, koji bi mogli izazvati opasnost po život i zdravlje osoba i imovinu, vrše svi zaposleni i učenici.

Dojavu obavljaju osobno ili telefonom i to: ravnateljici, nastavnom osoblju i osposobljenim rukovoditeljima za evakuaciju i spašavanje koji će dalje procjenjivati situaciju i poduzimati potrebne mjere (dojavu, uzbunjivanje, evakuacija, pozivanje vanjskih čimbenika i sl.).

Uzbunjivanje

Zapovijed za uzbunjivanje daje ravnateljica, osoba koja je u odsutnosti zamjenjuje i/ili radnici koji su osposobljeni za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem.

U slučaju iznenadnog događaja uzbuna se daje električnim zvoncem (propisanim znakova za uzbunjivanje). Za zaposlenike i učenike u građevini obveza evakuiranja stupa na snagu odmah po oglašavanju opasnosti. Grafički prikaz znakova za uzbunjivanje nalazi se u prilogu Plana.

Plakat s prikazom grafičkih znakova za uzbunjivanje treba biti istaknut na vidnom mjestu kod ulaza u zgradu.

Završetak uzbune daje ravnateljica svojim usmenim priopćenjem.

6. Postupanje pri nastanku iznenadnih događaja

Požar

U slučaju nastanka požara potrebno je:

- ugasiti požar ako se to može učiniti bez opasnosti za sebe ili druge osobe;
- gašenje požara, evakuaciju i spašavanje obavljati istovremeno u skladu s načelima vatrogasne taktike a ukoliko zatečeno stanje to ne omogućava, akcija evakuacije i spašavanja ima prioritet nad gašenjem;
- prilikom evakuacije, pridržavati se znakova i upozorenja voditelja evakuacije i spašavanja;
- ukoliko se požar ne ugasi odmah, pozvati vatrogasnu postrojbu na telefonski broj 193 ili županijski centar 112 (Državna uprava za zaštitu i spašavanje);
- udaljiti se što je više moguće od centra požara (ako ste zatočeni u građevini), zatvoriti sva vrata između sebe i centra požara, mokrim krpama spriječiti prodiranje dima u prostoriju, ako je moguće otvoriti prozore i privući pozornost na sebe dozivanjem i mahanjem kroz prozor;
- prilikom spašavanja slijediti upute osoba koje provode spašavanje;
- goruće odjevne predmete gasiti prekrivanjem uz pomoć deke ili ostalih odjevnih predmeta (valjanjem po podu);
- ako jedino preostaje gašenje ohlađivanjem, voda se smije koristiti samo nakon pouzdanog isključivanja struje na dijelovima zgrade i u dovoljnoj udaljenosti od ostalih dijelova koji su pod naponom;
- nakon zatvaranja ventila ispred mjesta propuštanja plina pristupiti gašenju požara.

Eksplozija

Ako dođe do eksplozije potrebno je poduzeti slijedeće:

- po mogućnosti isključiti iz pogona uređaje i instalacije struje, da ne nastane nova eksplozija;
- obavijestiti nadležne službe, davanjem što je moguće više podataka o eksploziji i prisutnim ostalim opasnostima;
- napustiti ugroženi prostor izvan zone moguće opasnosti.

Nekontrolirano istjecanje opasnih tvari

Kod propuštanja opasnih tvari potrebno je:

- žurno evakuirati sve osobe iz ugroženog u vanjski slobodan i bezopasan prostor;
- zatvoriti ventile za prekid istjecanja opasne tvari, odnosno zabrtviti mjesto ispuštanja;
- u blizini mjesta ispuštanja zabraniti pušenje, korištenje otvorenog plamena i drugih načina postizavanja temperature paljenja;
- otvaranjem prozora i vrata prozračiti prostorije i prostore na mjestu i u blizini ispuštanja opasnih tvari.

Potres

Kod prvih podrhtavanja tla:

- sačuvati prisebnost i ne paničariti jer je panika pogubna;
- odmah napustiti građevinu i udaljiti se na siguran prostor.

Kod snažnog podrhtavanja tla:

- ostati unutar građevine, žurno se skloniti na sigurnija mjesta unutar prostorija (ispod nosivih konstrukcija građevine, pod okvire vrata, ispod stola...);
- odmaknuti se što dalje od staklenih površina i pregradnih zidova.

Nakon prestanka potresa:

- kada prestanu prvi potresi, napustiti prostorije na najpogodniji način;
- ako se ostane pod ruševinama pozivati u pomoć lupanjem čvrstim predmetom po građevini, instalacijama ili na drugi način svratiti pozornost na sebe;
- pomoći stradalima, ali ne pomicati teško povrijeđene;
- isključiti električnu struju na glavnoj sklopki te zatvoriti plin i vodu na glavnom ventilu;
- postupati prema uputama dobivenim putem sredstava javnog priopćavanja.

Olujno nevrijeme

Kod pojave olujnog nevremena kao što su olujni vjetrovi, grom, tuča potrebno je:

- skloniti se u sigurnije prostore unutar građevine (u središnje, odnosno unutarnje prostorije), odmaknuti se od prozora i prolaza s prozorima te od većih ostakljenih površina, a vrata i prozore na građevini dobro zatvoriti;
- isključiti iz pogona električne uređaje i instalacije, te prema potrebi druge instalacije i uređaje.

Izvan lokacijske opasnosti

Na znak opasnosti u slučaju izvan lokacijske opasnosti u vanjskom prostoru potrebno je poduzeti slijedeće:

- uključiti radio ili Tv prijamnik i poslušati priopćenja o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti u kriznim situacijama;
- poduzmite mjere zaštite koje će Vam pomoći u pripremi za opasnost;
- smjestiti se u najsigurnije unutarnje prostorije zgrade;
- čvrsto i po mogućnosti nepropusno zatvoriti sve vanjske otvore na građevini;
- isključiti sve instalacije i uređaje koji bi mogli izazvati određene opasnosti.

Za organizaciju boravka u zgradi zaduženi su voditelji evakuacije i spašavanja.

7. Provedba evakuacije i spašavanja

Način provođenja evakuacije

Na znak uzbunjivanja o iznenadnom događaju ili kod nastupa iznenadnog događaja svi učenici i zaposlene osobe u Školi dužne su se evakuirati prema odredbama ovog Plana, odnosno, prema uputama osoba zaduženih za rukovođenje akcijom evakuacije i/ili nastavnog osoblja koji su trenutačno na predavanjima u pojedinim predavaonicama i sl. Domar škole obavezan je osigurati nesmetan prolaz, otvoriti krila vrata glavnog izlaza i sva krila sporednih vrata.

Glavni i sporedni izlazi iz zgrade

- evakuacijski put vodi stubištem do glavnog izlaza iz zgrade Škole, a drugi sporedni izlazi prizemno na školsko dvorište,
- od izlaza iz građevine radnici se kreću prema mjestu okupljanja, gdje od voditelja evakuacije i spašavanja dobivaju daljnje upute.

Dužnosti rukovoditelja evakuacije i spašavanje

- nadzirati i koordinirati akcije u svrhu evakuacije
- obzirom na razvoj događaja tijekom evakuacije, izdavati naređenja pojedinim nastavnicima i drugim odgovornim radnicima za poduzimanje posebnih mjera u svezi s nastalim promjenama
- poduzimati dodatne mjere posebice u slučajevima kada evakuacija nije u cijelosti izvedena

Dužnosti nastavnika u evakuaciji

- okupiti učenike
- upoznati učenike s pojavom iznenadnog događaja, poduzeti mjere za uklanjanje panike i to bez uzbuđenja i straha
- izdati kratka i jasna naređenja za evakuaciju učenika usmjeravajući ih na točno određeni prolaz i na određeno mjesto za okupljanje
- usmjeriti učenike da se prema izlazima kreću u redu na tih i brz način; svako trčanje treba strogo zabraniti
- organizirati pomoć pri izlasku ozlijeđenim učenicima tako da im pomažu neozlijeđeni učenici
- provjeriti jesu li svi učenici i radnici napustili objekt (učionice, kabinete, čitaonice, sanitarne prostorije i dr.).

Dužnosti ostalih zaposlenika na znak uzbunjivanja

- upućivati učenike prema najbližim izlazima za evakuaciju iz objekta
- nadzirati cijeli tijek evakuacije učenika
- pomoći pri izlazu ozlijeđenim učenicima
- u slučaju da je koji izlaz blokiran uputiti učenike na najbliži sljedeći izlaz
- svojim ponašanjem djelovati tako da se ne stvara panika
- obaviti brzi nadzor jesu li svi učenici napustili objekt
- isključiti iz rada opremu i uređaje kojima rukuju i isključiti potrebne instalacije
- nakon što su objekt napustili svi učenici obaviti vlastitu evakuaciju
- tijekom evakuacije izvršavati naredbe osoba zaduženih za rukovanje evakuacijom

8. Ažuriranje plana

Za praćenje odredbi ovog plana te za predlaganje izmjena i dopuna koje osiguravaju njegovu primjenu zadužuju se voditelji evakuacije i spašavanja.

9. Završne odredbe

Svi zaposlenici moraju se upoznati s ovim Planom i provesti praktične vježbe najmanje jedanput u dvije godine na građevini na navedenoj lokaciji, da u slučaju nastanka neposredne opasnosti po život i zdravlje u kojoj jesu ili bi mogli biti izloženi, mogu poduzeti mjere ili provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi opasnost otklonili ili smanjili, čak i u slučaju kada o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu.

Praktičnu vježbu evakuacije i spašavanja obavljaju i provode rukovoditelji evakuacije i spašavanja u suradnji s nastavnim osobljem i profesionalnim vatrogascima.

Izmjene i dopune Plana evakuacije i spašavanja donose se na način propisan za njegovo donošenje sukladno novonastalim okolnostima.

Stupanjem na snagu ovog Plana prestaje važiti Plan evakuacije i spašavanja od 13.05.2012. KLASA: 115-01/12-01/02, URBROJ: 251-121-07-12-1

Ovaj Plan stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči.

Predsjednica Školskog odbora:

Vesna Palijan, dipl. kateheta

Ovaj Plan objavljen je dana 08.07.2023. i stupio je na snagu dana 08.07.2023. godine.

Klasa: 011-03/23-02/3

Urbroj: 251-121-01-23-1

Ravnateljica:

Silvana Galinović, dipl. defektolog